JAARVERSLAG LEERPLICHT

Schooljaar 2020-2021

gemeente Lelystad

Inleiding

Hierbij presenteren wij vanuit de gemeente Lelystad het jaarverslag over de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 en de Regionale Meld- en Coördinatie-functie (RMC). De Leerplichtwet 1969 heeft als doel het recht op onderwijs te waarborgen en is een belangrijk instrument bij het tegengaan van ongeoorloofd schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten.

Op grond van artikel 25 van de Leerplichtwet wordt de gemeenteraad jaarlijks op de hoogte gebracht van het uitgevoerde leerplichtbeleid van het laatst afgesloten school- of cursusjaar. Met dit jaarverslag willen we u informeren over het schooljaar 2020-2021. Daarbij kiezen we er bewust voor om niet alleen over het leerplichtbeleid te rapporteren, maar ook over de inzet met betrekking tot RMC.

Covid-19 heeft ook in schooljaar 2020-2021 een duidelijke invloed gehad, wat is terug te zien in de cijfers. Zeker in bijzondere omstandigheden zoals corona, is de inzet van Team Jeugd gericht op zowel het in contact komen met jongeren die buiten beeld dreigen te raken als de ondersteuning aan deze jongeren. Ondanks de gevolgen van Covid-19, hebben we en houden we de Lelystadse jongeren in beeld, ter voorkoming van uitval. We blijven hierbij continue inzetten op versterking van de samenwerking met het onderwijs en onze ketenpartners.

Wanneer ben je leerplichtig?

Iedere jongere is volgens de Leerplichtwet volledig leerplichtig vanaf de 1e schooldag van de maand na de 5e verjaardag tot aan het einde van het schooljaar waarin de jongere 16 jaar wordt. De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet voor alle leerplichtige inwoners in haar gemeente, ongeacht of zij een school binnen of buiten de gemeentegrenzen bezoeken.

Heeft de jongere na de volledige leerplicht nog geen startkwalificatie gehaald, dan start de kwalificatieplicht. Een startkwalificatie is een afgeronde havo/vwo-opleiding of mbo-diploma niveau 2 of hoger.

Wat houdt de kwalificatieplicht in?

Na het laatste schooljaar van de volledige leerplicht begint de kwalificatieplicht. Met de kwalificatieplicht wordt de leerplicht verlengd tot de dag waarop de leerling een startkwalificatie heeft gehaald of tot de dag waarop hij of zij 18 jaar wordt. De kwalificatieplicht verplicht alle jongeren een volledig onderwijsprogramma te volgen totdat zij een startkwalificatie hebben behaald. Het is mogelijk om met combinaties van leren en werken aan de kwalificatieplicht te voldoen, zoals de beroepsbegeleidende leerweg in het mbo.
Uitzondering: Jongeren met een getuigschrift of diploma van het praktijkonderwijs, of jongeren die het speciaal onderwijs hebben gevolgd met uitstroomprofiel arbeid of dagbesteding hoeven niet te voldoen aan de kwalificatieplicht.

LEERLINGEN WOONACHTIG IN LELYSTAD

- **Leerplichtigen** 5 tot 16- jarigen
- **Kwalificatieplichtigen** 16 tot 18-jarigen
- **18-plussers** 18 tot 23-jarigen

2020 - 2021	11058	1657	4705
2019 - 2020	10977	1700	4596
2018 - 2019	11096	1729	4450

Kerntaken

De gemeente Lelystad zet zich met vijf leerplichtambtenaren en drie RMC-consulenten in om de zelfredzaamheid van jongeren te vergroten. Het is de taak van een gemeente om te controleren of de Leerplichtwet en het RMC-beleid binnen de gemeente wordt nageleefd.

Tot de kerntaken behoren het toezicht houden op de naleving van de Leerplichtwet en kwalificatieplicht, en het voorkomen van schooluitval van leerlingen tot 23 jaar zonder startkwalificatie. Het recht op onderwijs dient zoveel mogelijk te worden gewaarborgd. Bij de uitvoering van deze taken is een nauwe samenwerking met de scholen van groot belang. In ogenschouw moet worden genomen dat het meldgedrag van scholen bepaalt in hoeverre de leerplichtambtenaar op de hoogte is van het verzuim van een leerling. De gemeente is daarom continue gesprekspartner op de scholen om het belang van een goede verzuimregistratie en het melden van schoolverzuim duidelijk te maken. Voor een sluitende aanpak van schoolverzuim en voorkomen van voortijdig schoolverlaten is het essentieel dat schooldirecties de verplichtingen hieromtrent nakomen.

De Onderwijsinspectie houdt toezicht op de naleving van de Leerplichtwet door scholen en kan de verzuimregistratie van scholen controleren.

AANTAL VERZUIMMELDINGEN

2018-2019

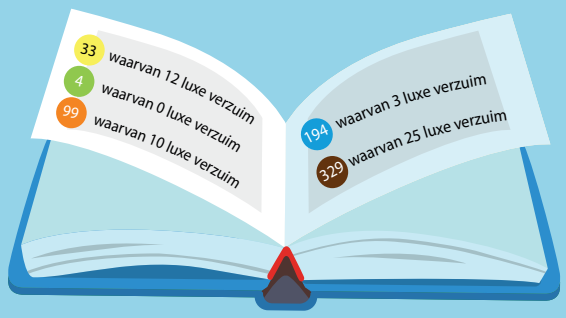

2019-2020

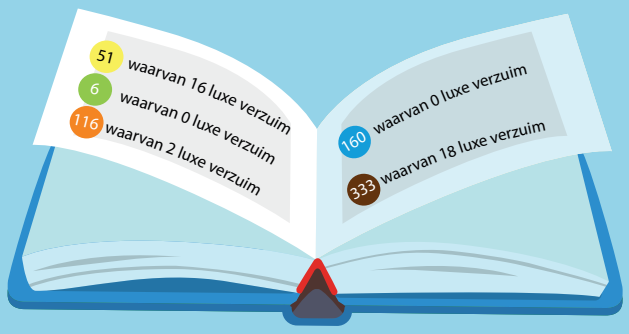

2020-2021

BO/SBO
SO/VSO
VO
MBO (tot 18 jaar)
Totaal

Schoolverzuim

Absoluut verzuim
Is een leerlingplichtige of kwalificatieplichtige leerling niet ingeschreven bij een school, dan is dat absoluut verzuim. Wanneer een leerplichtige leerling op 1 oktober van het schooljaar nog geen schoolinschrijving heeft, dan telt deze leerling mee onder absoluut verzuim.

Relatief verzuim
Is een leerling wel ingeschreven, maar komt hij niet naar school dan is er sprake van relatief verzuim. Relatief verzuim wordt onderverdeeld in signaalverzuim, licht verzuim en luxe verzuim. Verzuimt een leerling in vier weken tijd zestien les- en/of praktijkuren, dan is school verplicht dit te melden bij leerplicht.

Signaalverzuim
Is een leerling vaak te laat of spijbelt hij of zij regelmatig, dan heet dit signaalverzuim. Het verzuim is dan een signaal dat er sprake is van dieperliggende problemen. Zo'n signaal is belangrijk: hoe eerder we in actie komen, hoe beter we relatief verzuim en daarmee wellicht voortijdig schoolverlaten kunnen voorkomen.

Licht verzuim
Is het verzuim minder dan zestien uur per vier weken dan valt dit onder licht verzuim. Het melden van het lichte verzuim is niet verplicht, maar wel wenselijk.

Luxe verzuim
Is een leerling zonder toestemming van de schooldirectie/leerplichtambtenaar met verlof buiten vastgesteld schoolvakanties, dan heet dit luxe verzuim.

Ziekteverzuim
Ziekteverzuim is geoorloofd verzuim als een leerling om medische redenen niet naar school kan gaan. Vaak ziek zijn vormt echter een risico voor de schoolloopbaan en kan duiden op andere problemen. Het is van groot belang dat scholen verdacht of veelvuldig ziekteverzuim tijdig melden, zowel bij de GGD-arts als bij de leerplichtambtenaar. Ook bij (geoorloofd) ziekteverzuim is een gezamenlijke aanpak met leerling, ouders, school en andere betrokkenen belangrijk om het verzuim zoveel mogelijk te beperken.

AANTAL ABSOLUUT VERZUIMMELDINGEN

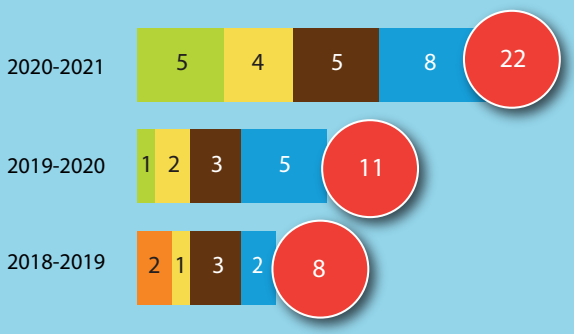

Geen onderwijs
BO/SBO
SO/VSO
VO
MBO
Totaal

Verzuimmeldingen gedurende corona

Aan het eind van het schooljaar 2020-2021 zien we in de aantallen verzuimmeldingen een vergelijkbaar beeld met het schooljaar daarvoor. Dit is een logisch gevolg van twee schooljaren waarin Covid-19 een grote rol heeft gespeeld. Ook gedurende het schooljaar 2020-2021 hebben we vanuit gemeente Lelystad de landelijke richtlijnen gevolgd rondom (online) aanwezigheid en verzuim.

Het is belangrijk dat scholen zich bewust zijn van hun signalerende rol in het (mentaal) welbevinden van leerlingen, en hoe zij met ouders samenwerken om er samen voor de leerlingen te zijn. Daarom is het belangrijk om zicht te houden op alle leerlingen. Als fysiek onderwijs gedurende een langere periode (> 2 weken) niet mogelijk was en een leerling was online afwezig, konden scholen een verzuimmelding doen bij de leerplichtambtenaar. Zeker in deze tijd is het melden van verzuim van belang om alle leerlingen goed in beeld te houden. Hiermee worden eventuele vertragingen zo klein mogelijk gehouden en kan beter zicht worden gehouden op het welzijn en welbevinden van leerlingen.

Verzuimmeldingen worden gebaseerd op het al dan niet deelnemen aan het verplichte onderwijsprogramma. Indien het verplichte onderwijsprogramma (deels) bestaat uit online of afstandsonderwijs, en een leerling doet daaraan niet mee, moeten scholen het ongeoorloofd verzuim bij het online- of afstandsonderwijs ook melden. Dit geldt ook voor leerlingen die vanwege een eigen kwetsbare gezondheid of die van een huisgenoot in thuisisolatie zitten en het tussen ouders en school afgesproken alternatieve onderwijsprogramma niet volgen.

De school zal eerst het gesprek aangaan met de leerling en de ouder/verzorger over het verzuim. De school is in ieder geval verplicht om vanaf 16 uur in vier weken een melding van ongeoorloofd verzuim te doen via het verzuimregister bij de leerplichtambtenaar. De leerplichtambtenaar werkt dan volgens de Methodische Aanpak Schoolverzuim, wat betekent dat de leerplichtambtenaar een onderzoek instelt en aan de hand daarvan bepaalt welke route wordt ingezet. De leerplichtambtenaar kan tijdens een gesprek verder onderzoeken hoe het dagelijkse leven van het gezin er op dat moment uitziet en gaat samen met de ouders en de leerling op zoek naar een passende oplossing, waarbij het belang van het kind voorop staat. De functie van de leerplichtambtenaar is daarbij gericht op gedeelde maatschappelijke zorg, waarbij het contact met de leerling centraal staat. Vanuit leerplicht wordt doorlopend contact gelegd met de scholen om aan te geven dat er bij afwezigheid en/of zorg rondom een leerling een DUO-melding gedaan kan worden.

Werkwijze

De rol van de leerplichtambtenaar en ketenpartners is beschreven in de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS).

In de periode dat de scholen gesloten waren, was de functie van de leerplichtambtenaar gericht op de bescherming van het recht op onderwijs. Het contact met de ouders en/of de jongere stond centraal. Juist door in contact te treden, bijvoorbeeld door het afleggen van deurbezoeken, hebbende leerplichtambtenaren tijdens de corona crisis de scholen, de 'verdwenen' jongeren en hun ouders ondersteund.

Om het recht op onderwijs en ontwikkeling voor alle jongeren te beschermen beschikt de leerplichtambtenaar over verschillende instrumenten, waarbij het doel altijd is om ongeoorloofd schoolverzuim en uitval te voorkomen. Het gesprek met ouders en jongeren staat altijd op de eerste plaats, maar in sommige gevallen kan het nodig zijn dat een proces-verbaal wordt opgemaakt. Dit kan zijn omdat eerdere inzet niet heeft geholpen, maar ook vanwege luxe verzuim of absoluut verzuim.

Stappenplan MAS

De aanpak is zoveel mogelijk methodisch van aard. Daaronder verstaan we dat elke leerplichtambtenaar op eenzelfde wijze werkt en de uitvoering evalueert. De aanpak is daarom ingericht langs vijf fasen:

1 WAARNEMEN
het probleem signaleren

2 ANALYSEREN
het probleem in beeld brengen en begrijpen

3 PLANNEN
opstellen van een plan om het probleem aan te pakken

4 HANDELEN
uitvoeren van het plan

5 EVALUEREN
effecten vergelijken met beoogde resultaten en daaraan conclusies verbinden

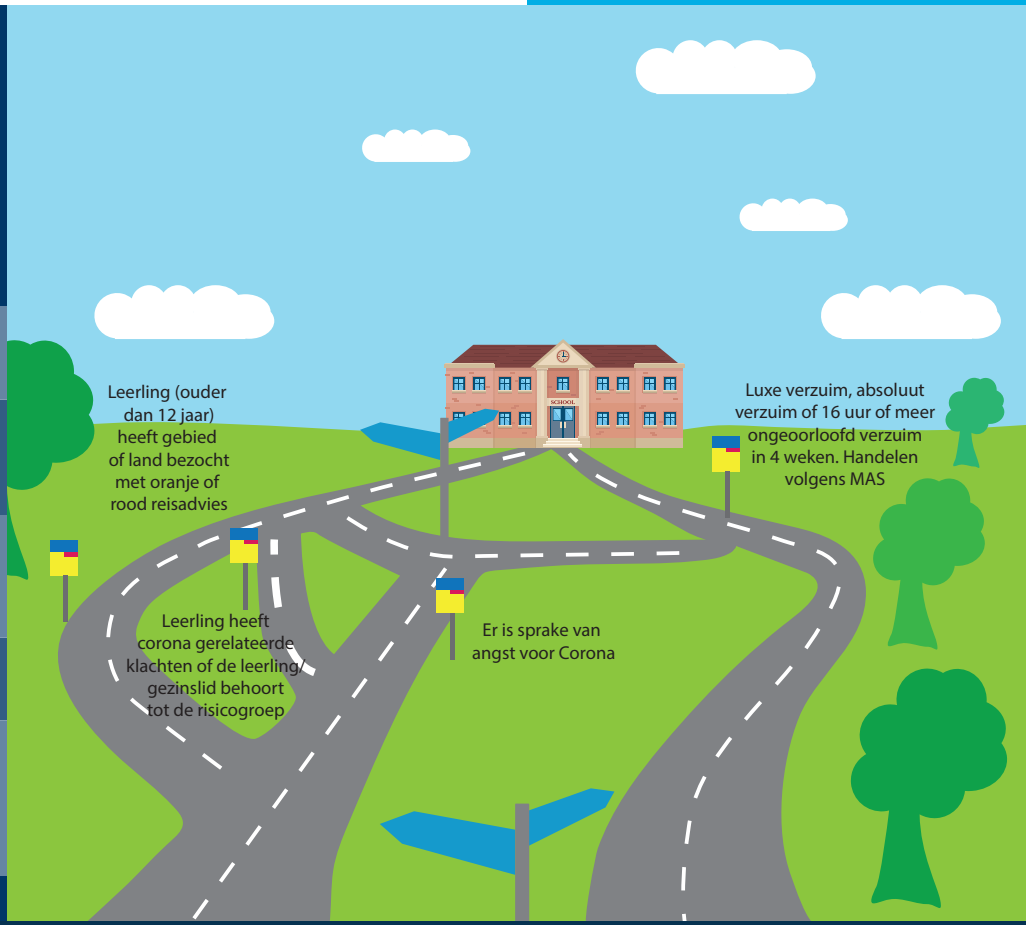

Handhavend optreden leerplichtambtenaren

Sinds de eerste lockdown in het schooljaar 2019-2020 is het onderdeel van de MAS dat gaat over handhaven beperkt ingezet door leerplichtambtenaren. Dit is tevens terug te zien in het minimale aantal processen-verbaal in schooljaar 2020-2021. De scholen zijn in het schooljaar 2020-2021 wederom een lange periode gesloten geweest, van half december tot begin februari.

Vanaf het moment dat de scholen weer (gedeeltelijk) open zijn gegaan, met het perspectief op volledige heropening en normalisatie van het onderwijs, wordt ook weer volledig volgens de MAS gewerkt. Hierbij hoort dat in voorkomende gevallen weer kon worden overgegaan tot het opmaken van een proces-verbaal. Dit betekent dat de leerplichtambtenaar een onderzoek instelt en aan de hand daarvan bepaalt welke route wordt ingezet.

Dit geldt ook voor:
- Leerlingen met een kwetsbare gezondheid;
- Leerlingen met familieleden met een kwetsbare gezondheid;
- Ouders/verzorgers of leerlingen met corona-angst.

Echter, in deze bijzondere periode van corona, sluiting van de scholen en gedeeltelijk (afstand) onderwijs, is met name ingezet op leerlingen in beeld houden en ondersteunen waar nodig. Het blijven bijzondere tijden en dit vraagt bij iedere casus om een zorgvuldige afweging van de leerplichtambtenaar.

HANDHAVING

- Halt
- Proces-verbaal
- Proces-verbaal i.v.m. luxe verzuim

STAPPENPLAN HANDHAVEND OPTREDEN BIJ SCHOOLVERZUIM

	Schooljaar 19-20				Schooljaar 20-21
Ongeoorloofd verzuim, niet zijnde, luxe verzuim				**30 juni 2020**	
PO/SO	Gesloten	Half open	Geheel open	Geheel open (gewenning)	Geheel open
VO/VSO	Gesloten		Half open	Half open	Geheel open (meerdere scenario's)
MBO	Gesloten		Beperkt open	Beperkt open	Gedeeltelijke open (meerdere scenario's)
Luxeverzuim					
PO/SO	Gesloten	Half open	Geheel open	Geheel open (gewenning)	Geheel open
VO/VSO	Gesloten		Half open	Half open	Geheel open (meerdere scenario's)
MBO	Gesloten		Beperkt open	Beperkt open	Gedeeltelijke open (meerdere scenario's)
Absoluut verzuim					
PO/SO	Gesloten	Half open	Geheel open	Geheel open (gewenning)	Geheel open
VO/VSO	Gesloten		Half open	Half open	Geheel open (meerdere scenario's)
MBO	Gesloten		Beperkt open	Beperkt open	Gedeeltelijke open (meerdere scenario's)

30 juni 2020

- Handhaven niet mogelijk
- Niet handhaven, tenzij evident
- Handhaven mogelijk

THUISZITTERS

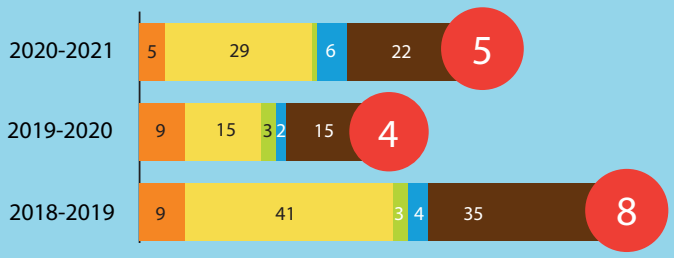

- Bij aanvang schooljaar
- Nieuwe gevallen
- Verhuisd
- 18 jaar geworden
- Opgelost
- Einde schooljaar

Wat is een thuiszitter?

Het ministerie van OCW definieert thuiszitters als 'leerlingen die ingeschreven zijn op school, maar langer dan 4 weken thuiszitten'. Thuiszitters zijn kinderen en jongeren die wél ingeschreven zijn op een school, maar zonder onderwijs thuis zitten omdat hun problematiek (volledige) deelname in een reguliere dan wel speciale onderwijssetting onmogelijk maakt.

Het voorkomen van thuiszitters vormt een belangrijke opgave voor ons. Alle kinderen hebben immers recht op onderwijs. Thuiszitters worden door ons niet losgelaten, maar vanuit onze bemiddelende rol actief begeleid naar een passende plek. Daar waar er sprake is van verwijtbaar gedrag kan er een proces-verbaal worden opgemaakt. Onderwijs en gemeente ontmoeten elkaar op het snijvlak van zowel kwaliteit in het onderwijs, de doorgaande lijn en op het snijvlak onderwijs en jeugdhulp.

Vrijstelling

De leerplichtwet 1969 geeft de vrijstellingsgronden van inschrijvingsplicht zoals hieronder staan aangegeven. Ouders/verzorgers kunnen voor 1 juli voorafgaand aan het schooljaar waarvoor de vrijstelling is bedoeld, middels een kennisgeving een beroep doen bij de leerplichtambtenaar. Indien zij voldoen aan de voorwaarden die de Leerplichtwet stelt, zijn zij van rechtswege vrijgesteld. Dit geldt voor artikel 5 sub a, b en c. Voor artikel 15 moeten ouders/verzorgers een aanvraag indienen en dient het college binnen 8 weken een besluit te nemen. De verantwoordelijkheid voor het recht op onderwijs vervalt wanneer er een vrijstelling van rechtswege ontstaat. De gemeente ziet daarom streng toe op de juiste hantering van de voorwaarden van deze vrijstellingen. Daarnaast behandelt de leerplichtambtenaar verzoeken tot het verlenen van verlof van meer dan 10 schooldagen per schooljaar. Toestemming voor verlof van minder dan tien schooldagen per schooljaar is een bevoegdheid van de directeur van de school.

AANTAL VRIJSTELLINGEN 2020-2021

- Artikel 5 onder a: Vrijstelling zolang de jongere op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt is om tot een school of instelling te worden toegelaten.
- Artikel 5 onder b: Vrijstelling op grond van overwegend bezwaar tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen of instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden.
- Artikel 5 onder c: Vrijstelling op grond van het volgen van onderwijs in het buitenland.
- Artikel 15: In andere gevallen dan genoemd in artikel 5 kan het college op grond van bijzondere omstandigheden vrijstelling verlenen indien wordt aangetoond dat de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet (dit geldt alleen voor kwalificatieplichtige jongeren).

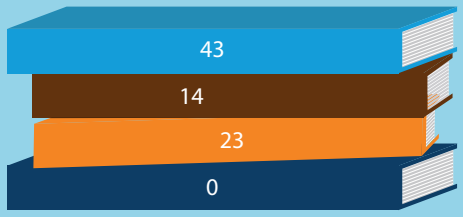

2020-2021

'Everybody is a genius. But if you judge a fish by its ability to climb a tree, it will live its whole life believing that it is stupid

Albert Einstein

Samenwerking in het primair onderwijs

Sinds een aantal jaar zijn de leerplichtambtenaren meer preventief gaan werken in het primair onderwijs (PO). Het is en blijft een uitdaging om het imago van de leerplichtambtenaar om te buigen van handhaver naar sparringpartner en belangrijke schakel in de keten. Binnen het primair onderwijs wordt daarom door de leerplichtambtenaren ingezet op de samenwerking en het belang van het melden van vroegtijdig verzuim, om laagdrempelig in te kunnen zetten op kwetsbare leerlingen.

In Lelystad Oost is tevens een wijkoverleg Oost ontwikkeld. Dit is een samenstelling van directeuren van verschillende PO scholen, intern begeleiders, maatschappelijk werkers, jeugdverpleegkundigen, het Samenwerkingsverband PO en de leerplichtambtenaren. Het doel is om op wijkniveau casuïstiek te bespreken, ervaringen te delen, knelpunten te verzamelen en waar mogelijk op te lossen. Dit wordt door de partijen als waardevol ervaren. De onderlinge lijnen worden korter, waardoor partijen elkaar beter weten te vinden. Door vroegtijdige signalering bij verzuim en een integrale samenwerking, hebben leerlingen een goede kans om stevig de overstap te maken naar het voortgezet onderwijs.

SAMENWERKING KETENPARTNERS

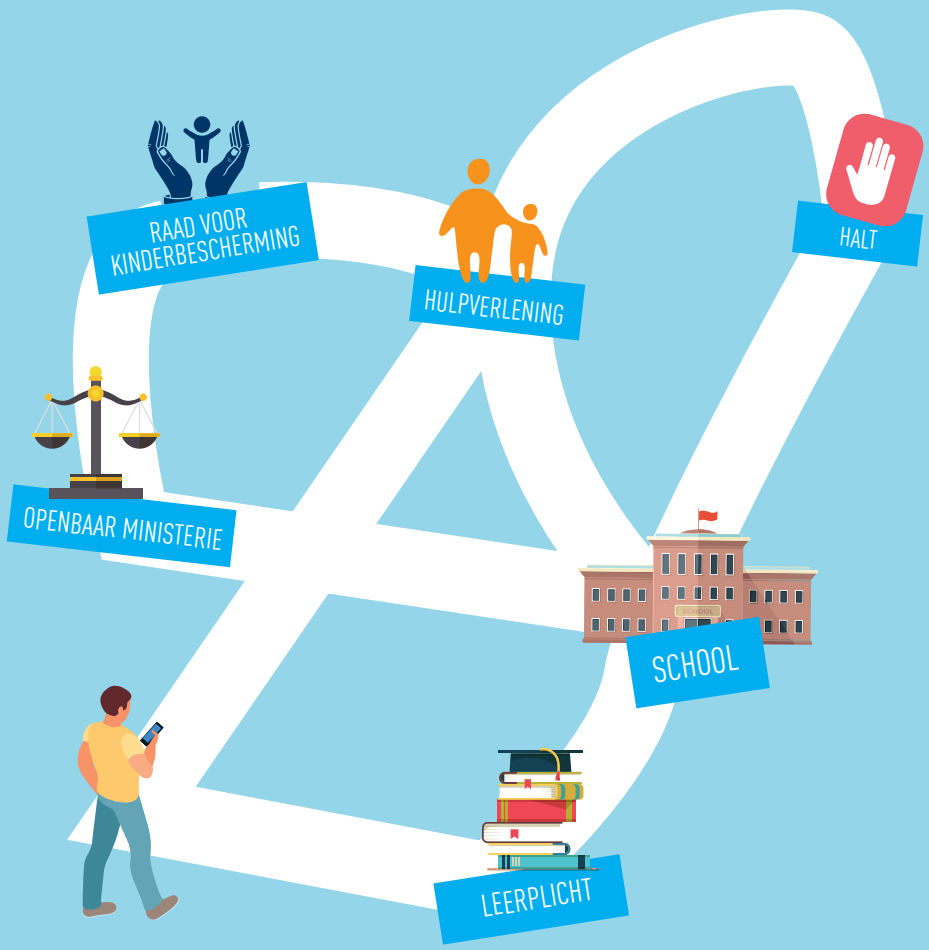

DE LEERPLICHTAMBTENAAR

- Vervult de schakelrol voor gecoördineerde en optimale inzet van alle ketenpartners

- Neemt het initiatief voor een adequaat vervolg op de verzuimmeldingen. Dit gebeurt in overleg met de ketenpartners en vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid

- Start een verzuimonderzoek bij het constateren van gemeld verzuim en monitort het vervolg. Afspraken over de regie worden lokaal gemaakt

Versterken van de basis

Ook vanuit het versterken van de basis, onderdeel van de aanpak sociaal domein, wordt ingezet op het versterken van de basisondersteuning in en rondom het primair en voortgezet onderwijs. We werken vanuit de inclusieve gedachte: de leerling gaat in beginsel naar het regulier onderwijs en de ondersteuning sluit daarbij aan. Daarbij willen we een doorgaande lijn in de ondersteuning creëren aan zowel kind op school, de wijk en thuis in het gezin. De school kan gebruik maken van de ondersteuningsstructuur zodra zij zien dat een kind meer nodig heeft dan dat de school zelf en vanuit hun wettelijke taak kan bieden. Er wordt voortgebouwd op de bestaande structuren, zoals de (wijk)OT's in het basisonderwijs en de multidisciplinaire overleggen (MDO's) en partner overleggen (PAVO's) in het voortgezet onderwijs.

Porteum

In het schooljaar 2020-2021 is hard gewerkt aan de bouw van Porteum, dat met ingang van schooljaar 2021-2022 geopend is. Porteum is een gloednieuwe onderwijscampus die bestaat uit zeven kleinere gebouwen: drie voor het vmbo, drie voor het havo/vwo en een cultuurgebouw. De campus biedt de mogelijkheid om, door de veelheid aan keuzemogelijkheden voor alle niveaus en de ruimte, kwalitatief hoogwaardig onderwijs te verzorgen. Onze jongeren verdienen immers het beste onderwijs. Onderwijs dat ze de kans geeft om zelf de regie te nemen over hun eigen leren, werken en leven.

In aanloop naar de opening van Porteum zijn er ook vanuit Team Jeugd voorbereidingen getroffen in de samenwerking. Aan Porteum zijn drie leerplichtambtenaren gekoppeld, elk verantwoordelijk voor een afzonderlijk opleidingsniveau (BK, TL en havo/vwo). Er wordt ingezet op een stevige samenwerking tussen de verzuimcoördinatoren vanuit Porteum en de leerplichtambtenaren. Vanuit deze samenwerking wordt beoogd elke kwetsbare dan wel verzuimende leerling in beeld te krijgen en te houden en voortijdig schoolverlaten te voorkomen.

Leerroute

Soms is de stap van basisschool naar middelbare school nog te groot. Omdat een leerling extra hulp nodig heeft bij concentratie, leren of samenwerken. Of omdat een leerling moeite kan hebben met het maken van vrienden, het oplossen van conflicten of het op een goede manier opkomen voor zichzelf. Hiervoor is de Leerroute ontwikkeld.
In de Leerroute werken leerlingen in een rustige, kleinschalige en extra gestructureerde omgeving, samen met andere leerlingen en docenten, aan hun persoonlijke ontwikkeling. Stapsgewijs wordt toegewerkt naar een mooi resultaat: een regulier diploma op het niveau dat bij de leerling past. De leerplichtambtenaren merken door de Leerroute dat de kans op verzuim, mogelijke uitval en voortijdig schoolverlaten vermindert wordt. Daar waar de Leerroute twee jaar geleden gestart is met 10 leerlingen, worden nu 97 leerlingen begeleid naar een diploma op het regulier onderwijs.

Preventie: we verstevigen de verzuimaanpak

Verzuim is een belangrijke voorspeller van schooluitval. De verzuimaanpak is een van de belangrijkste preventieve instrumenten.

De komende periode verbeteren wij de verzuimaanpak volgens onderstaande uitgangspunten:

- We werken we nauw samen met de scholen waar de preventieve aanpak begint. Hoe eerder verzuim wordt gesignaleerd, hoe meer effect de begeleiding heeft. In samenwerking met de gemeente Lelystad, het Samenwerkingsverband VO en het onderwijs wordt extra ingezet op preventief handelen bij (on)geoorloofd verzuim vanuit de middelen die beschikbaar zijn gesteld vanuit de regionale aanpak voortijdig schoolverlaten.
- Het terugdringen van geoorloofd/ziekteverzuim is aandachtspunt in samenwerking met de GGD; hiervoor wordt de M@zl methode ingezet en in uren uitgebreid.
- We reflecteren op casuïstiek, zodat we met elkaar en van elkaar leren.
- We nemen op de scholen deel aan het PAVO (partner overleg VO). In het PAVO worden casus overstijgende zaken besproken, zoals trends, ontwikkelingen en de manier waarop wordt samengewerkt. Het verstevigen van de onderlinge samenwerking is het uitgangspunt, zodat we jongeren zo goed mogelijk kunnen ondersteunen in hun ontwikkeling naar een zelfstandig bestaan.

Wat is RMC?

RMC staat voor Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. Doel van de RMC-functie is het scheppen van voorwaarden voor jongeren om de voor hen hoogst haalbare en meest passende onderwijs en/of arbeidsmarktpositie te bereiken. Het betreft hier jongeren tot 23 jaar.

Taak RMC-functie

De RMC-functie omvat drie taken (vastgelegd in wetgeving):
- Een sluitende melding en registratie van alle jongeren tussen 18 en 23 jaar die niet op school zitten en nog geen startkwalificatie behaald hebben;
- Benaderen en zorgdragen voor begeleiding van jongeren die zijn uitgevallen, gericht op terugleiden naar school, naar werk of een combinatie daarvan;
- Coördineren en initiëren van samenwerking tussen alle belangrijke partijen die te maken hebben met deze jongeren en het onderhouden van dit netwerk. Gemeenten moeten voor het uitvoeren van de RMC-functie samenwerken in regio's. In de RMC-regio Flevoland participeren de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder en Urk. Almere is de contactgemeente.

AANTAL VERZUIMMELDINGEN MBO 18 PLUS

	2020-2021	2019-2020
Bemiddeling terug naar school	47	22
Gesprek en/of waarschuwing	109	128
Totaal	156	150

Aanpak jeugdwerkloosheid en voortijdig schoolverlaten

De corona crisis heeft opnieuw aangetoond hoe kwetsbaar jongeren zonder startkwalificatie zijn op de arbeidsmarkt. Een leven lang ontwikkelen begint al vroeg. Met de aanpak jeugdwerkloosheid willen we jongeren begeleiden naar vervolgonderwijs of werk. We richten ons daarbij op werkloze jongeren, jongeren die hun baan dreigen te verliezen en (voortijdig) schoolverlaters in een kwetsbare positie. Al deze jongeren verdienen passende, individuele ondersteuning naar een opleiding of baan die hen een zo goed mogelijke start biedt van hun werkende leven. Perspectief bieden aan jongeren kunnen we alleen door een goede samenwerking in de stad.

De aanpak is in lijn met (de breed gedragen kabinetsreactie op) het Interdepartementaal Beleidsonderzoek jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zo ontbreekt volgens dit IBO een ketenaanpak en raken jongeren soms uit beeld. Met de aanpak jeugdwerkloosheid willen we knelpunten wegnemen en jongeren die dat nodig hebben, helpen werk te vinden of te houden.

De ambitie waar we gezamenlijk in Lelystad op inzetten:
1. Alle jongeren van 16 tot 27 jaar participeren actief in het onderwijs en/of op de arbeidsmarkt;
2. Door een soepele overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt verhogen we de slagingskansen van kwetsbare jongeren op de arbeidsmarkt.

Samen met onze ketenpartners vanuit zowel onderwijs als de arbeidsmarkt geven we invulling aan deze ambitie. Dit doen we door vanuit de gemeente samen met het onderwijs de nazorg voor kwetsbare schoolverlaters te versterken, het verbreden van de inzet van RMC-trajectbegeleiding aan voortijdig schoolverlaters die langer dan een jaar zijn uitgevallen, aandacht voor jongeren buiten beeld tussen 23-27 jaar door de talentmanagers en het ontwikkelen van een regionale VSV monitor, om te kunnen sturen op actuele data.

Wat is een voortijdig schoolverlater (VSV)?

Een voortijdig schoolverlater (VSV-er) is een jongere in de leeftijd van 18 tot en met 22 jaar die niet in het bezit is van een startkwalificatie en die niet bij een school is ingeschreven.

Regionaal programma Samen Vooruit

In 'Samen vooruit' heeft de regio maatregelen vastgesteld die aanvullend zijn op de uitvoering van de wettelijke taken van onderwijs en gemeenten voor de aanpak voortijdig schoolverlaten. In het regionaal programma staan vier actielijnen om invulling te geven aan de opgave van het Rijk. Onder elk van deze speerpunten valt een aantal activiteiten die de regio de komende jaren gaat behouden, vernieuwen of opzetten.

De actielijnen:
1. Minder jongeren worden nieuwe voortijdige schoolverlater
2. Meer jongeren die vorig jaar of langer geleden zijn uitgevallen, keren terug in het onderwijs
3. Meer jongeren die vorig jaar of langer geleden zijn uitgevallen, hebben werk
4. Kwetsbare jongeren worden ondersteund naar onderwijs of werk.

Scholen en gemeenten zijn gezamenlijk verantwoordelijkheid voor het behalen van de regionale streefcijfers. Dit betekent dat we elkaar ondersteunen vanuit onze opgaven en wettelijke taken, en onze werkzaamheden waar mogelijk op elkaar afstemmen.

"Education is the most powerful weapon we can use to change the world"

Nelson Mandela

Waar zetten wij in Lelystad op in

Praktijkleren: vergroot de kansen op de arbeidsmarkt

In Flevoland is het project 'Praktijkleren Flevoland' gestart. Gemeente Lelystad, het Werkbedrijf en MBO College Lelystad zijn partners in dit project. Een werkzoekende of een werknemer die geen startkwalificatie heeft en voor wie een volledige mbo-opleiding (nog) niet haalbaar is, kan met praktijkleren een praktijkverklaring behalen. Mensen worden door middel van praktijkleren opgeleid richting duurzame arbeid.

Praktijkleren biedt daarnaast ook volop kansen om bepaalde onderdelen van een mbo-opleiding af te ronden met een certificaat. Mensen kunnen met een praktijkverklaring aantonen wat ze in hun mars hebben en zo hun positie op de arbeidsmarkt verbeteren. Doordat de praktijkverklaring wordt erkend door zowel bedrijven, brancheorganisaties als mbo-instellingen biedt deze meerwaarde op de arbeidsmarkt. Voor werkgevers zijn de beoogde praktijkverklaringen een mooi instrument om bestaande en potentiële werknemers breder en beter in te zetten binnen het bedrijf.

Zoals ook voor René, die vanuit het praktijkonderwijs stage liep, zijn kennis door middel van de pilot praktijkleren uitbreidde en op 28 januari 2021 een mbo-praktijkverklaring in ontvangst kon nemen. René heeft onderwijs op de Steiger gevolgd en zonder aarzeling de mogelijkheid aangegrepen om zich via praktijkleren verder te ontwikkelen. Hierdoor heeft hij zijn kennis en vaardigheden in de praktijk weten uit te breiden. Inmiddels heeft René een vaste arbeidsovereenkomst op zak!

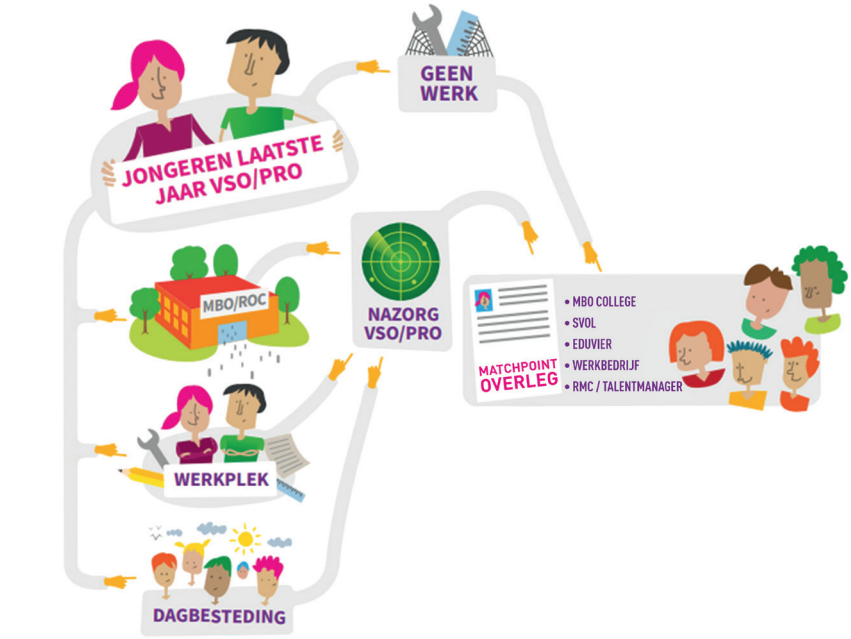

Lelytalent: we begeleiden naar school of werk

Naast een tekort aan praktisch en uitvoerend personeel is er een groeiende groep jongeren die een grote afstand heeft tot zowel onderwijs als arbeidsmarkt. Deze jongeren hebben vaak te maken met multi-problematiek. Hierdoor dreigen ze tussen wal en schip te vallen. Dat is jammer, hun talenten gaan op deze manier verloren en met de juiste begeleiding is dat te voorkomen. Lelytalent is erop gericht om deze bedreigingen tegen te gaan, zodat jongeren zich kunnen ontwikkelen naar een startkwalificatie of werk.
Lelytalent richt zich primair op jongeren uit de Entree-opleidingen en niveau 2 opleidingen (MBO) van MBO College Lelystad. Nadat de jongeren in de eerste tien weken middels een bedrijvencarrousel een keuze hebben gemaakt voor een branche, worden zij stapsgewijs voorbereid op het werken binnen die branche. Het leren in het bedrijf wordt gedurende het jaar uitgebreid. De focus van Lelytalent richt zich op een intensieve begeleiding van de jongeren. Dit gebeurt door een werkmeester binnen het leerbedrijf, een jobcoach vanuit Werkbedrijf Lelystad en/of een speciale pluscoach vanuit het onderwijs die ondersteunt bij het ontwikkelen van sociale vaardigheden en het omgaan met eventuele (privé) problemen. Lelytalent draagt bij aan behalen van een startkwalificatie of het toeleiden naar werk voor kwetsbare jongeren.

Nazorg kwetsbare schoolverlaters

Het zijn vooral laagopgeleide schoolverlaters voor wie het in crisistijd extra moeilijk is om een baan te vinden. Het gaat dan om jongeren zonder startkwalificatie als gevolg van een beperking uit het praktijkonderwijs (pro) en voortgezet speciaal onderwijs (vso) en voortijdig schoolverlaters (vsv). De overstap naar een vervolgopleiding of richting een baan vraagt voor sommige jongeren om een nauwere samenwerking tussen scholen en de gemeente.

Het is de ambitie van het onderwijs en de gemeente Lelystad om de nazorg voor haar leerlingen verder te professionaliseren. Ook willen we gezamenlijk een rol spelen bij de jongeren die na (het verliezen van) een baan buiten beeld zijn geraakt.
Wanneer jongeren uitvallen na een baan of een vervolgplek, begeleidt de RMC trajectbegeleider deze jongeren en wordt door RMC opnieuw contact gelegd met het (praktijk)onderwijs om samen in te zetten op een passend vervolg.

Ook wordt de expertgroep Matchpoint benut voor het bepalen van een passend vervolgtraject. De expertgroep Matchpoint is als onderdeel van de ketensamenwerking kansverdienende jongeren (KKJ) een stedelijk overleg, waarbij casuïstiek ingebracht wordt om te bemiddelen naar de meest passende leer- en/of werkomgeving. De doelstelling van KKJ is om deelnemers te laten slagen in het vinden van een passende plek in het onderwijs of op de arbeidsmarkt.

Regionale VSV monitor: we zien jongeren in kwetsbare posities

Het ontwikkelen van een monitor is een van de stappen die de regio zet om de basis van de ketenaanpak te verbeteren. Op dit moment wordt er weinig gebruik gemaakt van de beschikbare regionale data om te sturen op vsv. Elke gemeente binnen de regio gebruikt andere vsv data en andere definities.

Het dashboard is een regionaal instrument dat alle betrokkenen inzicht geeft in de ontwikkeling van het aantal vsv-ers en hun schoolloopbaan. Ook biedt de monitor zicht op waar deze jongeren zich nu bevinden. Er kan onderscheid worden gemaakt naar gemeente of school. Zo kunnen ook verschillende groepen met elkaar worden vergeleken. Het dashboard biedt daarmee inzicht in drie van de vier regionale doelstellingen: het verminderen van voortijdig schoolverlaten, en meer voortijdig schoolverlaters die langer dan een jaar zijn uitgevallen terugleiden naar werk of naar school.

Trajectbegeleiding RMC

De context verandert, en daarmee ook de opdracht aan de partijen betrokken bij de vsv aanpak. Zo is het de opdracht om oud-vsv-ers en andere jongeren in een kwetsbare positie te volgen en terug naar school of werk te begeleiden. Deze wettelijke taak is ook opgenomen in de nieuwe regeling voor de regionale vsv-aanpak.

Gemeente Lelystad zet hierop in met extra trajectbegeleiding voor deze jongeren. Om de RMC functie breder binnen het sociaal domein te realiseren, herijken we de inzet. De inzet van de RMC beperkt zich niet alleen tot het voorkomen van voortijdig schoolverlaten, maar verbreedt zich naar het begeleiden van jongeren die langer dan een jaar voortijdig schoolverlater zijn, voor begeleiding naar werk of naar onderwijs. RMC betrekt hierbij andere partners (zoals bijvoorbeeld jongerenwerkers) bij hun aanpak om het bereik van de jongeren te vergroten. Ook werkt RMC samen met het Werkbedrijf voor de jongeren die vanuit het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs of entree doorstromen naar onderwijs of werk.

Aandacht voor jongeren buiten beeld

Niet alle jongeren zijn in beeld bij onderwijsinstellingen of de gemeente Lelystad. Om inzicht te krijgen in de jongeren in de leeftijdscategorie 23-27 jaar die buiten beeld (geraakt) zijn, heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid samen met gemeenten een werkwijze ontwikkeld waarmee de gemeente maandelijks een rapport kan ontvangen waarin staat welke jongeren buiten beeld zijn. Dit zijn actuele gegevens. De gemeente kan op basis hiervan bij deze jongeren langs de deur om met hen in gesprek te gaan over hun situatie en begeleiding aanbieden naar een (leer)baan of vervolgonderwijs.

Gemeente Lelystad is bezig met het implementeren van deze nieuwe werkwijze. De talentmanagers en RMC consulenten zullen op systematische wijze deze jongeren gaan benaderen en waar nodig begeleiden naar onderwijs of richting werk. De jongeren die in aanmerking komen voor arbeidstoeleiding worden overgedragen aan het Werkbedrijf Lelystad.

Colofon

Samenstelling jaarverslag
Team Beleid
Team Jeugd

Grafisch ontwerp
Mediaburo gemeente Lelystad

Algemeen bezoekadres
Stadhuisplein 2, 8232 ZX Lelystad
Postbus 91, 8200AB Lelystad

Telnr. 14 0320

leerlingzaken@lelystad.nl

www.lelystad.nl

@gemeentelelystad

@gemeentelelystad